

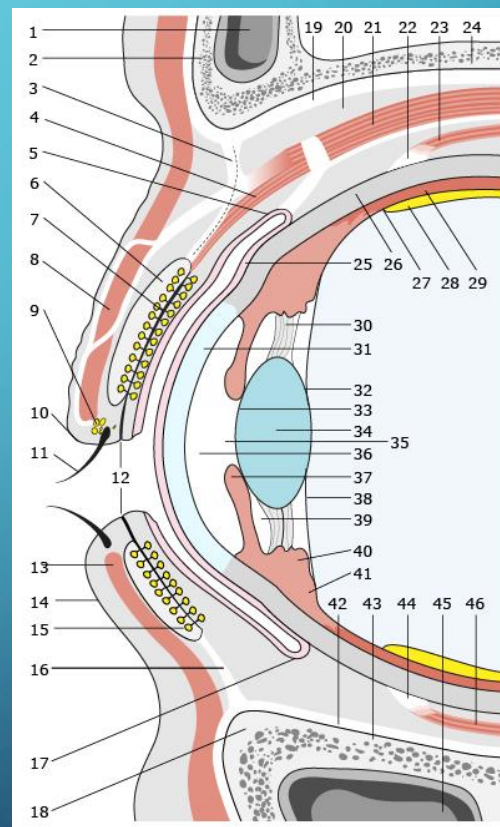
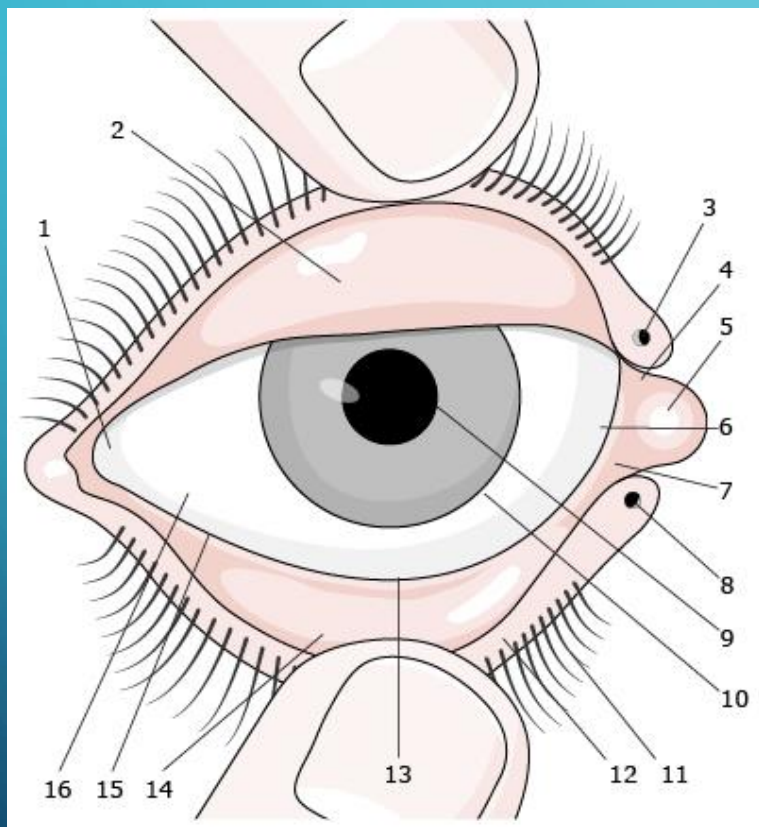
ALERGIA NARZĄDU WZROKU

LEK. KAMILA KUCHARSKA
CENTRUM MEDYCZNE ORBITA
W WARSZAWIE

ALERGIA NARZĄDU WZROKU

- Nie jednostka chorobowa, lecz kilka stanów chorobowych
- Zróżnicowana patogeneza, mechanizm działania i leczenie
- Narastający problem obniżający QOL

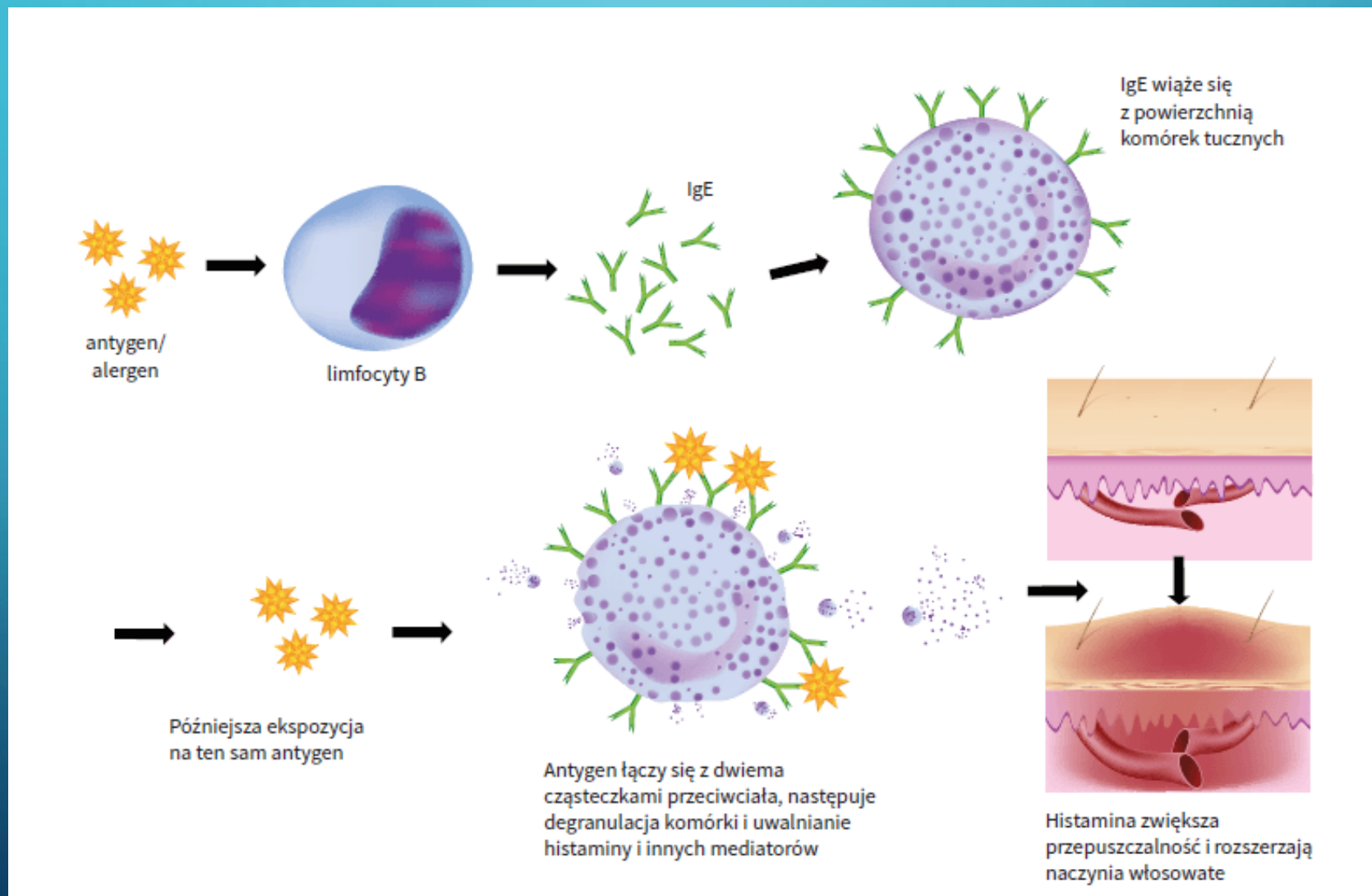
W ROLI GŁÓWNEJ SPOJÓWKA

ALERGIA

- Odmienna reakcja (gr. *allos* – inny + *ergos* – reakcja)
- 5 typów nadwrażliwości:
 - I – anafilaktyczna (reakcja natychmiastowa)
 - II – cytotoksyczna
 - III – kompleksów immunologicznych
 - IV – komórkowa
 - V – stymulująca

JAK?

OBJAWY

- Swędzenie
- Zaczerwienienie
- Obrzęk powiek
- Obrzęk spojówek
- Łzawienie

REAKCJE NADWRAŻLIWOŚCI

CHOROBY ALERGICZNE

IGE ZALEŻNE

- OSTRE ALERGICZNE ZAPALENIE SPOJ. **AAC**
- SEZONOWE ALERGICZNE ZAP. SPOJ. **SAC**
- CAŁOROCZNE ALERGICZNE ZAP. SPOJ. **PAC**
- WIOSENNE ZAPALENIE ROGÓWKI I SPOJ. **VKC**
- ATOPOWE ZAPALENIE ROGÓWKI I SPOJ. **AKC**

IGE NIEZALEŻNE

- KONTAKTOWE ZAPALENIE SKÓRY POWIEK I SPOJÓWEK **ConBC**
- WIOSENNE ZAPALENIE ROGÓWKI I SPOJ. **VKC**
- ATOPOWE ZAPALENIE ROGÓWKI I SPOJ.

NIEALERGICZNE REAKCJE NADWRAŻLIWOŚCI

- OLBRZYMIOBRODAWKOWATE ZAP. SPOJ. **GPC**
- ZAPALENIE SPOJÓWEK Z PODRAŻNIENIA
- ZAPALENIE SKORY POWIEK Z PODRAŻNIENIA
- INNE GRANICZNE FORMY KONTAKTU (tarcie, zimno)

SZYBKIE ROZPOZNANIE

NAGŁE

AAC
duża ilość alergenu
w worku
spojówkowym

CBC
kontakt z substancją
drażniącą

SEZONOWE

SAC

CAŁOROCZNE

Rogówka „+”
• **AKC** dorośli
• **VKC** dzieci

Rogówka „-”
PAC

SOCZEWKI KONTAKTOWE OPERACJE OKUL.

GPC

NAGŁE

AAC

- Duża ilość alergenów dostająca się do worka spojówkowego
- Pyłki zarodniki pleśni
- Szybko narastający świąd i obrzęk powiek do zniesienia szpary powiekowej

CBC

- Kontakt z substancją drażniącą/uczulającą
- Zmiany skórne - lichenizacja, obrzęk, przekrwienie spojówki, wyprysk

SEZONOWE

SAC

- Najczęstsza alergia oczna
- Od wiosny do jesieni
- Pyłki roślin
- Ramię w ramię z nieżytem nosa (SAR)
- Świąd, łzawienie, zaczerwienienie
- Cienie alergiczne
- Małe brodawki spojówki

CAŁOROCZNE

BEZ ZMIAN ROGÓWKOWYCH - PAC

- Roztocza, sierść, pleśnie
- Objawy łagodne, nasilenie po dłuższej ekspozycji na alergen
- Cały rok z zaostrzeniami szczególnie jesienią

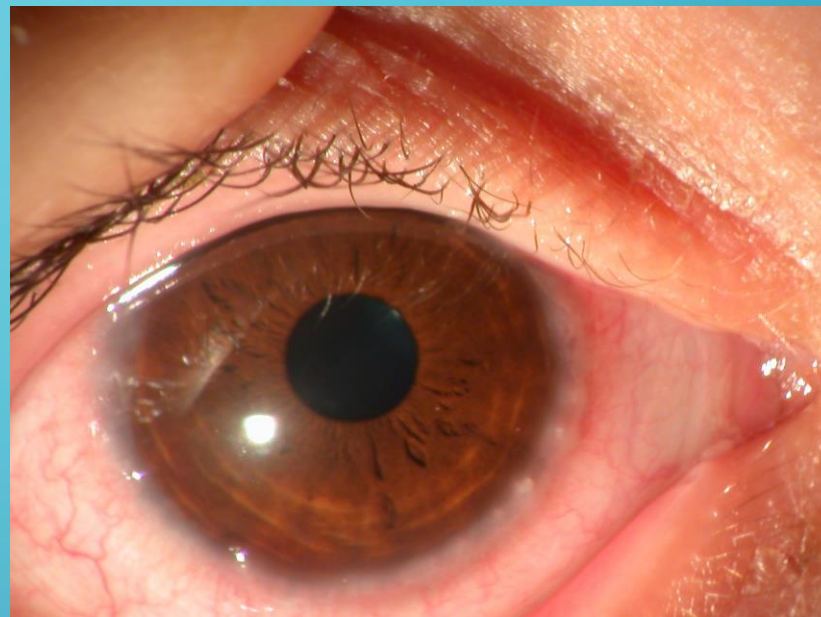
ZE ZMIANAMI ROGÓWKOWYMI

- VKC
 - Dzieci i młodzi dorośli
 - Światłowstręt
 - Brodawki spojówki i rąbka rogówki
- AKC
 - Dorośli, AZS
 - Światłowstręt
 - Łzawienie, wydzielina śluzowa
 - Zmiany skórne powiekowe

VKC POSTAĆ POWIEKOWA

VKC POSTAĆ RĄBKOWA

AKC

NIEALERGICZNE REAKCJE NADWRAŻLIWOŚCI

Z PODRAŻNIENIA

- Często mylone z alergią
- Toksyczne lub mechaniczne zap. spojówek lub skóry powiek
- Zniszczenie połączeń pomiędzy komórkami nabłonka po pojedynczej lub wielokrotnej ekspozycji

GPC

- Przewlekłe drażnienie przez CL, protezy oczne, szwy
- Uczucie ciała obcego, świąd, wydzielina śluzowa

PODSUMOWANIE

RODZAJ ALERGII	zmiany powiekowe	wydzielina	przekrwienie spojówek	brodawki spojówki	zmiany rogówkowe	sezonowość objawów	zaburzenia widzenia
AAC	+	–	–	–	–	–	–
SAC	–	+	+	+	–	+	–
PAC	–	+	+	+	–	–	–
VKC	+	+	+	+	+	+/-	+
AKC	+	+	+	+	+	–	+
GPC	–	+	+	+	–	–	+
ConBc	+	+	+	+	–	–	–

LECZENIE

- UNIKANIE ALERGENU
- LECZENIE ŁAGODZĄCE
- LEKI P/ HISTAMINOWE
- STABILIZATORY KOMÓREK TUCZNYCH
- LEKI O PODWÓJNYM DZIAŁANIU
- NSAiD
- KORTYKOSTEROIDY
- LEKI IMMUNOSUPRESYJNE
- IMMUNOTERAPIA

UNIKAJ

- Trzymaj ręce z dala od oczu i nie pocieraj (degranulacja mastocytów)
- Zmniejsz ilość alergenów
 - Wypłukiwanie z worka spojówkowego – sól fizjologiczna
 - Przecieranie rzęs, mycie twarzy i włosów
 - Zmiana strefy klimatycznej, wymrażanie roztoczy
- Unikaj czynników drażniących (dym drzewny, tytoniowy, smog, formaldehyd, środki dezynfekcyjne)
- Oczyszczacz powietrza, nie śpij przy otwartym oknie

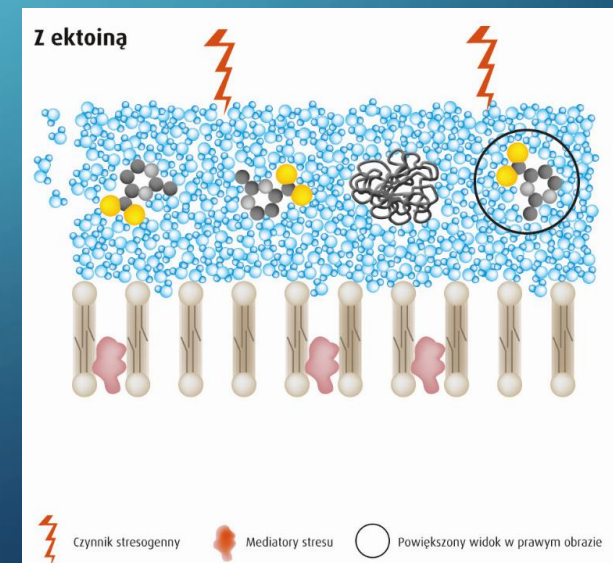
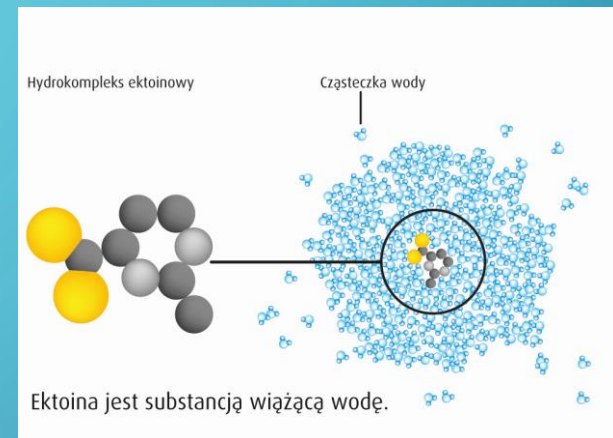
ŁAGODŹ

- CHŁODNE OKŁADY
- KROPLE NAWILŻAJĄCE
 - BEZ KONSERWANTÓW
 - HIPOOSMOTYCZNE
 - Z EKTOINĄ
- KROPLE OBKURCZAJĄCE NACZYNIA
 - FENYLEFRYNA, NAFAZOLINA, OKSYMETAZOLINA
 - DZIAŁA SZYBKO, ALE KRÓTKO
 - DZIAŁANIE NIEPOŻĄDANE: ZSO, SZEROKA ŻRENICA, USZKODZENIE ROGÓWKI, EFEKT Z ODBICIA
 - KONSERWANTY

DLACZEGO EKTOINA?

- Stabilizuje błony komórkowe
- Zmniejsza stan zapalny
- Tworzy pancerz ochronny
- Nie wchłania się – działa czysto fizycznie

LEKI P/HISTAMINOWE

- Blokują rec. H1, ale nie zmniejszają wydzielania histaminy - zniesienie świądu, rozszerzenia i wzrostu przepuszczalności naczyń
- Miejscowe H1 blokery zmniejszają świąd, ale nie zaczerwienienie
- I generacji: antazolina, femiramina – pieczenie, szybki początek, krótkie działanie – niekoniecznie
- II generacji: lewokabastyna, emedastyna – dłuższy czas działania
- Pieczenie podczas aplikacji
- Doustne: lepiej II generacja

STABILIZATORY KOMÓREK TUCZNYCH

- I/II generacja: kromoglikan sodu, lodoksamid, nedokromil sodu
- Blokowanie degranulacji mastocytów i uwalniania mediatorów zapalnych
- Unikaj konserwantów przy dłuższym stosowaniu
- Profilaktyka wymagająca okresu 2 tyg. nasycenia
- 2% kromoglikan sodu skuteczność nieduża

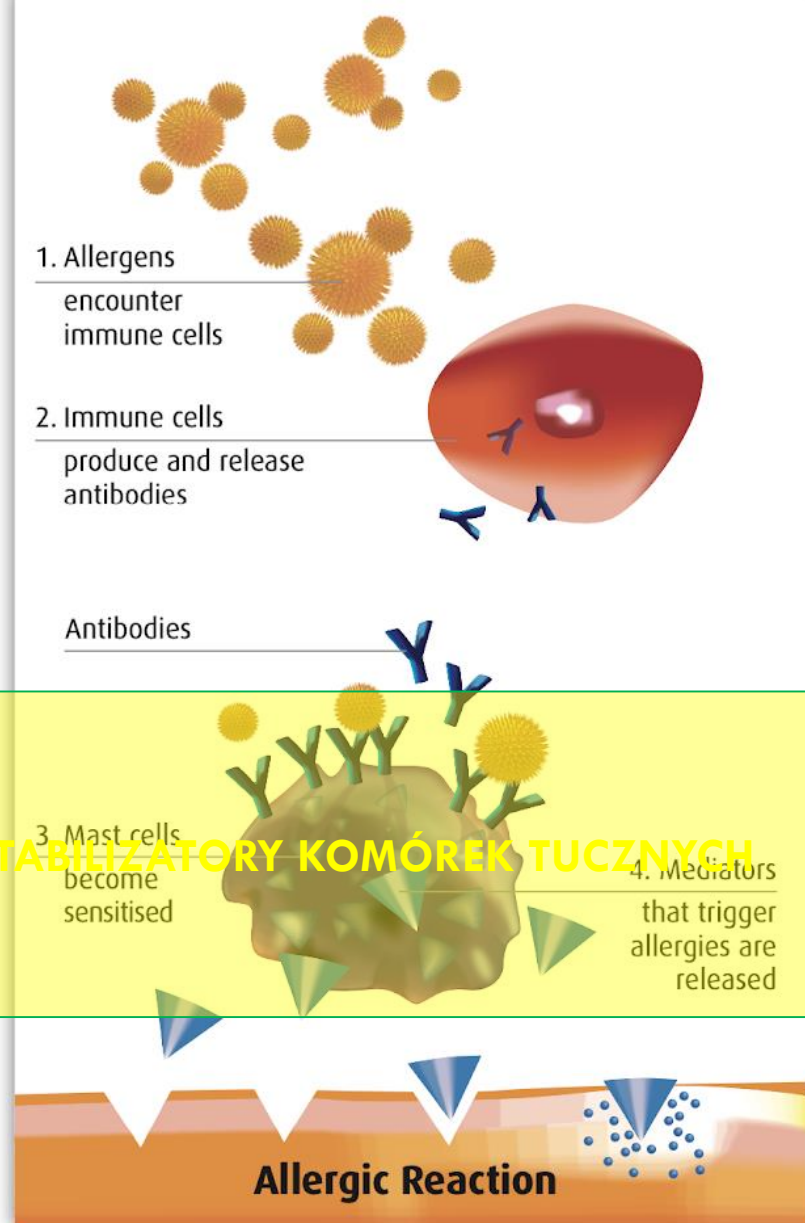

STABILIZATORY KOMÓREK TUCZNYCH

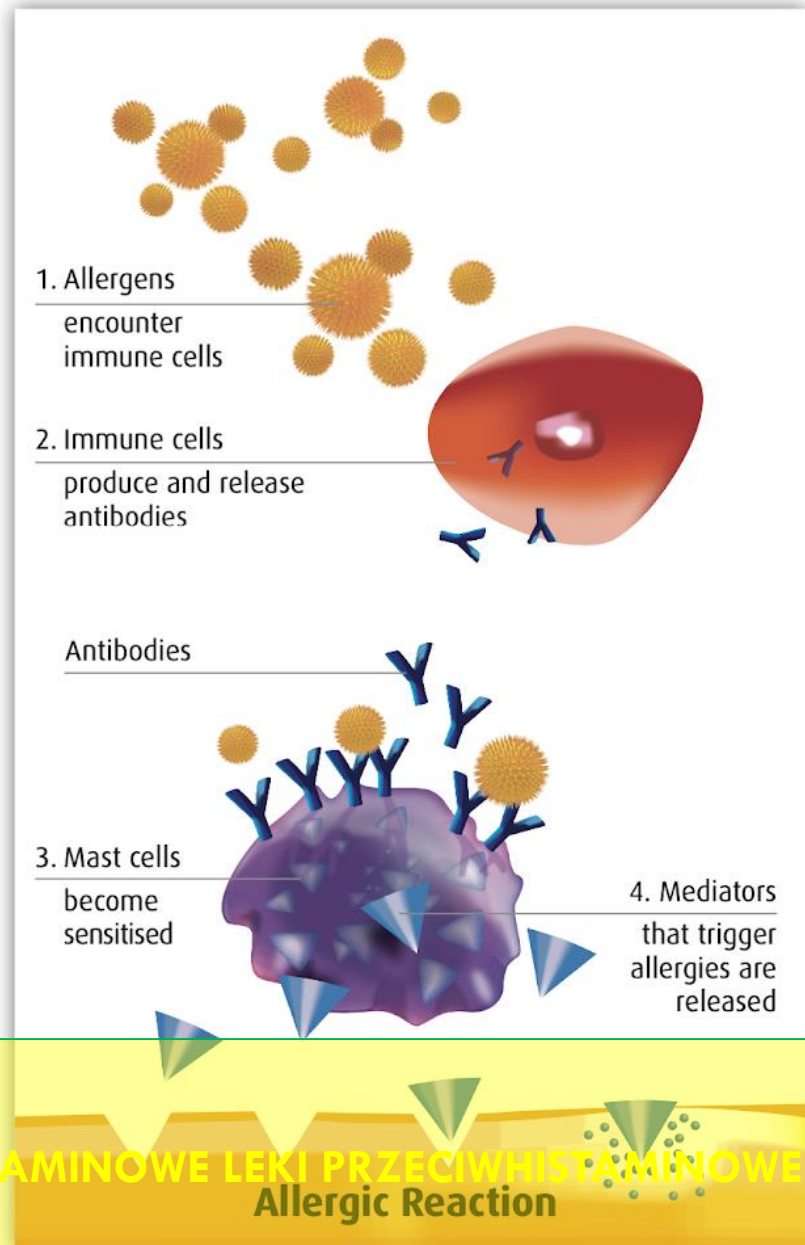
- Polcrom 2%- BAK, EDTA, fosforany
- Allergo-comod – bez konserwantów, EDTA
- Allergocrom – BAK, EDTA
- Vividrin – BAK, EDTA, polisorbat 80
- Cromohexal – BAK, EDTA
- Cusicrom 4% - BAK,

CO?
GDZIE?
JAK?

STABILIZATORY KOMOREK TUCZNYCH STABILIZATORY KOMÓREK TUCZNYCH

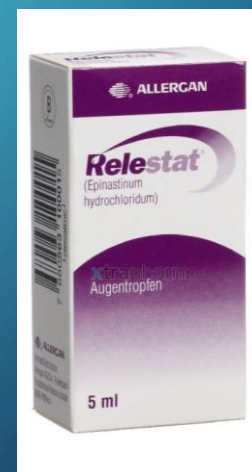

CO?
GDZIE?
JAK?

DZIAŁANIE PODWÓJNE

- Stabilizacja komórek tucznych i zmniejszenie efektów działania histaminy
 - OLOPATADYNA
 - KETOTIFEN
 - AZELASTYNA
 - EPINASTYNA
- Działanie niepożądane: pieczenie, ZSO, uczucie ciała obcego

NSAID

- Ostre stany
- Blokowanie COX i wytwarzania PGE
- Łagodzi świąd i zaczerwienienie
- Ketorolak, Diclofenac
- Pieczenie i uszkodzenie rogówki

KORTYKOSTEROIDY

- Leki kolejnego rzutu, częste w VCK i ACK, nie stosować w PAC i SAC
 - Hydrocortyzon – słabe działanie i krótkie
 - Loteprednol, fluorometholon
 - Dexamethason – szybko działa i silnie
- Działanie niepożądane: wzrost IOP, zaćma
- Najskuteczniejsze leczenie p/zapalne w aktywnym okresie alergii

LECZENIE IMUNOSUPRESYJNE

- 1% lub 2% krople do oczu z cyklosporyną (CsA) w leczeniu ciężkich postaci VKC i AKC
- Inhibitory kalcyneuryny nie zarejestrowane w Europie ani w USA do leczenia alergii oczu (Japonii)
 - PIMEKROLIMUS
 - TAKROLIMUS

IMMUNOTERAPIA

- Prowadzona wyłącznie przez alergologa
- Podawanie wzrastających dawek alergenu celem wywołania tolerancji
- Udowodniona efektywność kliniczna dla podskórnego podania antygeny w leczeniu alergicznego nieżytu nosa i zmniejszeniu nadwrażliwości oskrzeli i rozwoju astmy
- W leczeniu alergicznego zapalenia spojówek brak wystarczającej dokumentacji klinicznej

ZALECENIA

AAC

- płukanie worka spojówkowego solą fizjologiczną
- zimne okłady z soli fizjologicznej
- Krople nawilżające
- Leki przeciwhistaminowe miejscowe i doustne II generacji

CBC

- Unikanie alergenów, chłodne okłady z soli fizjologicznej, krople nawilżające
- Emolienty na skóre
- Miejscowe GKS na skórę, ew. inhibitory kalcyneuryny
- Ogólnie p/histaminowe (łagodzenie świądu i zapalenia)

ZALECENIA

SAC/PAC

- Unikanie alergenów, krople nawilżające
- I rzut: miejscowe leki przeciwhistaminowe, stabilizatory komórek tucznych oraz leki o podwójnym działaniu (najlepiej 10-14 dni przed pyleniem)
- unikać GKS
- olopatadyna, ketotifen i epinastyna okazały się bardziej skuteczne w zapobieganiu świądu i przekrwienia niż fluorometholon
- ogólnie przeciwhistaminowe w ostrych stanach lub przebiegających z SAR
- Immunoterapia (w PAC gdy roztocza kurzu domowego)

ZALECENIA

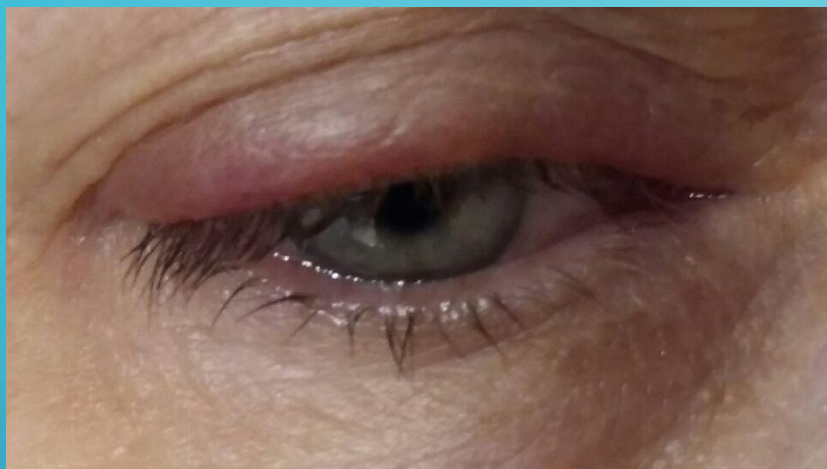
VKC/AKC

- Unikanie czynników drażniących (gorące, suche powietrze), zimne okłady, krople nawilżające
- I rzut: miejscowe przeciwhistaminowe, stabilizatory komórek tucznych (lodoksamid), leki o podwójnym działaniu
- GKS w krótkich przerywanych terapiach
- 2% Cyklosporyna
- Miejscowe NSAiD, Aspiryna doustnie
- Pimekrolimus/ takrolimus miejscowo na skórę
- Ogólnie p/histaminowe w ostrych stanach lub z ogólną alergią

PODSUMOWANIE

RODZAJ ALERGII	Unikanie alergenu + zabiegi fizykalne	Antyhistaminy - miejscowo	Antyhistaminy - ogólnie	NSAID	Stabilizatory komórek tucznych	Steroidy - miejscowo	Stabilizatory eozynofilów i mastocytów	Leczenie immunosupresyjne
AAC	+	+	+	?	+/-	+	-	-
SAC	+	+	+	+/-	+	-	+	-
PAC	+	+	+	+/-	+	+/-	+	-
VKC	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+
AKC	+/-	+	+	+/-	+	+	+	+
GPC	+	-	-	+/-	+	+/-	+	-
ConBc	+	+	+	-	-	+	-	-

PRZYPADEK 1

OBJAWY

- Kobieta lat 30
- Wcześniej bez objawów
- Sprzątała na strychu
- Silny świąd
- Narastający obrzęk powieki, spojówka jak galaretka
- Skora powiek czysta, bez wyprysku

PRZYPADEK 1

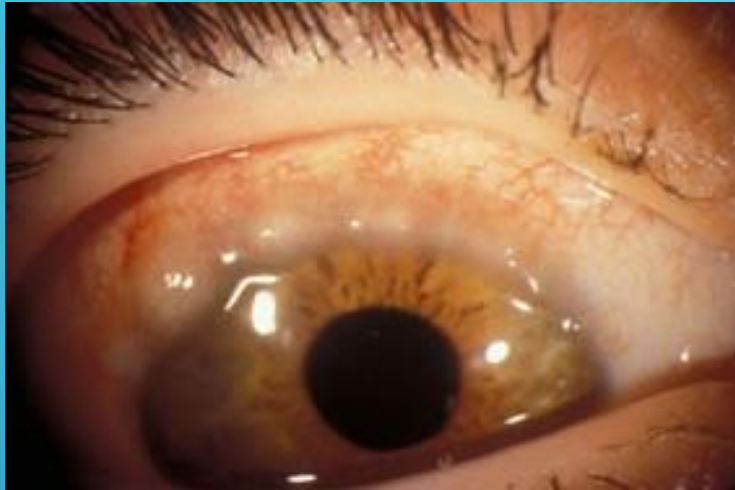
OBJAWY

- Kobieta lat 30
- Wcześniej bez objawów
- Sprzątała na strychu
- Silny świąd
- Narastający obrzęk powieki, spojówka jak galaretka
- Skora powiek czysta, bez wyprysku

ROZPOZNANIE I LECZENIE

- **AAC**
- Umyć twarz i włosy,
- Płukanie worka spojówkowego solą fizjologiczną
- Krople nawilżające z ektoiną
- Ogólnie przeciwhistaminowe II generacji

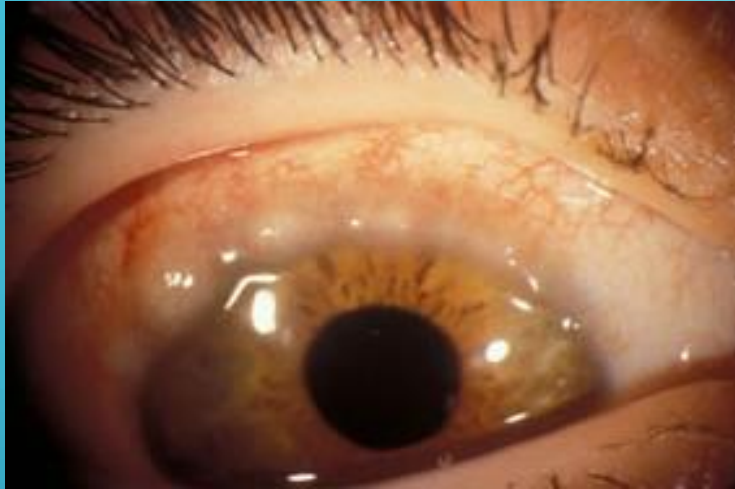
PRZYPADEK 2

OBJAWY

- Dziecko lat 6
- Atopia w wywiadzie
- Silny swiad
- Objawy obuoczne, w rabku rogówki grudki, plamki

PRZYPADEK 2

OBJAWY

- Dziecko lat 6
- Atopia w wywiadzie
- Silny swiad
- Objawy obuoczne, w rabku rogówki grudki, plamki

ROZPOZNANIE I LECZENIE

- **VKC**
- krople nawilzajace z ektoina
- GKS
- Ogolnie przeciwhistaminowe II generacji
- Lodoksamid - niedostepny

PRZYPADEK 3

OBJAWY

- Mężczyzna lat 40
- Obawia się że w tym roku na wiosnę znowu będzie miał czerwone oczy
- Bez świądu, nieco łzawienia

PRZYPADEK 3

OBJAWY

- Mężczyzna lat 40
- Obawia się że w tym roku na wiosnę znowu będzie miał czerwone oczy
- Bez świądu, nieco łzawienia

ROZPOZNANIE I LECZENIE

- SAC
- krople nawilżające z ektoiną
- Profilaktycznie stabilizatory komórek tucznych
- W razie wystąpienia objawów zapalenia leki o podwójnym działaniu

PRZYPADEK 4

OBJAWY

- Kobieta lat 25
- Od 2 lat CL
- Od miesiąca uporczywe uczucie ciała obcego
- Próbowwała różnych CL

PRZYPADEK 4

OBJAWY

- Kobieta lat 25
- Od 2 lat CL
- Od miesiąca uporczywe uczucie ciała obcego
- Próbowwała różnych CL

ROZPOZNANIE I LECZENIE

- **GPC**
- Odstaw CL
- Krople nawilżające z ektoiną, żele nawilżające
- Miejscowo stabilizatory komórek tucznych ew. leki o podwójnym działaniu
- Kontakt z lekarzem

The background is a solid blue gradient. In the corners, there are decorative white line art elements resembling circuit boards or neural networks, with lines and small circles connecting them.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

kami.kucharska@gmail.com